

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL F. G. 2016-12-28 SKUNDO**

2017 m. kovo 13 d. Nr. S-56 (7-6/2017)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Martyno Endrijaičio – pranešėjas
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
mokesčių mokėtojui
vertėjai
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovui

Ramutei Matkevičienei
F. G.
J. K.
D. K.

2017 m. vasario 28 posėdyje išnagrinėjusi F. G. (toliau – Pareiškėjas) 2016 m. gruodžio 28 d. skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2016 m. gruodžio 7 d. sprendimo Nr. 1A-410, n u s t a t ė:

Muitinės departamentas 2016-12-07 sprendimu Nr. 1A-410 patvirtino Vilniaus teritorinės muitinės 2016-08-03 supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 6VM191083S, kuria nusprendė netenkinti Pareiškėjo 2016-06-09 prašymo grąžinti importo mokesčius už automobilį „Renault Duster“ (identifikavimo Nr. (*duomenys neskelbtini*)), deklaruotą 2016-05-30 importo deklaracijoje Nr. 16LTNR4000IM00A555.

Skundžiamame sprendime nurodoma, kad Pareiškėjas į Europos Sąjungos muitų teritoriją iš Rusijos Federacijos importavo automobilį „Renault Duster. Už importuotą automobilį Pareiškėjas sumokėjo importo mokesčius – 613 Eur maito bei 1420 Eur pridėtinės vertės mokesčių (toliau – PVM).

Skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas pagal 2016-05-19 transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį iš pardavėjos – G. N. K. – įsigijo transporto priemonę „Renault Duster“. Pareiškėjas už minėtą automobilį sumokėjo importo mokesčius. VĮ „Regitra“ minėto automobilio Lietuvoje neįregistravo, nes iš Rusijos Federacijos importuotas automobilis neturėjo transporto priemonės tipą patvirtinančio sertifikato, be kurio negalima atlikti naudotos transporto priemonės atitikties įvertinimo. Automobilis „Renault Duster“ pagal 2016-06-04 autotransporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį buvo parduotas kitam asmeniui – R. G.

Muitinės departamento sprendime, vadovaujantis 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 952/2013 patvirtintu Sąjungos muitinės kodekso (OL 2013 L 269, toliau – Sąjungos muitinės kodeksas) 116 straipsnio 1 dalimi, nurodoma, kad, laikantis šiame skirsnyje nustatytų sąlygų, importo arba eksporto maito sumos gražinamos arba atsisakomos išieškoti dėl bet kurios iš šių priežasčių: a) esant importo ar eksporto maitų sumų permokoms; b) prekėms turint defektų arba neatitinkant sutarties sąlygų; c) kompetentingoms valdžios institucijoms padarius klaidą; d) siekiant teisingumo. Sumokėta importo ar eksporto maito suma gražinama, jeigu atitinkama muitinės deklaracija buvo pripažinta negaliojančia pagal 174 straipsnį.

Vadovaudamasis 116 straipsnio 1 dalies b punktu, importo mokesčiai gražinami tuomet, kai prekės turi defektų arba neatitinka sutarties sąlygų, tačiau, išanalizavus kilusio mokestinio ginčo faktines aplinkybės, Muitinės departamentas padarė išvadą, kad nagrinėjamu atveju aptarta nuostata yra netaikoma. Sprendime pažymima, kad, įvertinus Pareiškėjo pateiktus dokumentus, nenustatyta, jog importuota prekė turėjo defektų ar neatitiko sutarties sąlygų. Muitinės departamentas sutiko su Vilniaus teritorinės muitinės pozicija, kad, atsižvelgiant į tai, jog pirkimo–pardavimo sutartyje yra nurodyta, kad pirkėjas transporto priemonę apžiūrėjo, išbandė ir pretenzijų dėl jos kokybės ir komplektacijos neturi, prekė nelaikytina neatitinkančia sutarties sąlygų, o aplinkybė, jog transporto priemonė nebuvo įregistruota Lietuvos Respublikoje, jokiū būdu negali būti traktuojama kaip prekės trūkumas ar neatitikimas sutarties sąlygoms. Taip pat sprendime pabrėžiama, kad Pareiškėjas, importuodamas prekę iš trečiosios šalies, elgdamasis atidžiai ir rūpestingai, privalo pasidomėti automobilio registravimo tvarka ir išsiaiškinti, kokius dokumentus yra būtina pateikti VĮ „Regitrai“, registruojant automobilį. Centrinis mokesčių administratorius atkreipė dėmesį į tai, kad Sąjungos muitinės kodekso 118 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad importo maito suma gražinama arba atsisakoma išieškoti, jeigu pranešimas apie skolą muitinei yra susijęs su prekėmis, kurių importuotojas atsisakė dėl to, kad išleidimo metu jos turėjo defektų arba neatitiko sutarties, pagal kurią buvo importuotos, sąlygų, o to paties straipsnio 3 dalies c punkte įtvirtinta nuostata, kad maitas negražinamas arba neatsisakoma jo išieškoti, kai Pareiškėjas pardavė prekes po to, kai buvo nustatyta, kad jos turi defektų arba neatitinka sutarties sąlygų. Sprendime teigiama, kad importuotojas, t. y. Pareiškėjas, automobilio „Renault Duster“ neatsisakė, o po prekių importo pagal 2016-06-04 autotransporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį pardavė ją R. G., tuo tarpu, kaip pirmiau paminėta, pats Pareiškėjas ginčo automobilį įsigijo iš G. N. K. Muitinės departamentas, atsižvelgdamas į aptartą teisinį reglamentavimą bei įvertinęs tai, jog prekė nelaikytina turinčia defektų ar neatitinkančia sutarties sąlygų, kad Pareiškėjas ginčo prekės neatsisakė, o po prekių importo pardavė ją kitam asmeniui – Rinat Galimov, konstatavo, kad pagrindo gražinti sumokėtą importo maitą, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies b punktu, nėra.

Skundžiamame sprendime teigiama, kad Pareiškėjas nepagrįstai remiasi ir Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies d punktu, kuriame nustatyta, kad importo maito suma gražinama arba atsisakoma ją išieškoti siekiant teisingumo. Šiuo aspektu centrinis mokesčių administratorius pažymėjo, kad, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnio 1 dalimi, importo mokesčio suma, siekiant teisingumo, gražinama tuomet, jei skola muitinei yra atsiradusi susiklosčius ypatingoms aplinkybėms, kurias vertinant skolininko veiksmuose nepastebėta apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių. Tai, kad Pareiškėjas, importuodamas automobilį iš Rusijos Federacijos, nepasidomėjo automobilio registravimo tvarka, nesiėmė veiksmų, kad išsiaiškintų, kokie dokumentai privalo būti pateikti automobilio registravimo metu, Muitinės departamento vertinimu, nelaikomas skolos atsiradimu susiklosčius ypatingoms aplinkybėms. Sprendime pastebima, kad Pareiškėjas, elgdamasis rūpestingai bei atidžiai ir importuodamas automobilį iš Rusijos Federacijos, privalėjo pasidomėti automobilio registravimo ypatumais, o tai, kad jis to nepadarė, traktuotina kaip veiksmai, turintys akivaizdžių aplaidumo požymių. Taip pat pažymima, kad Pareiškėjas nepateikė muitinei transporto priemonei

įformintos eksporto deklaracijos. Muitinės departamentas konstatavo, kad pagrindo taikyti Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies d punktą taip pat nėra.

Sprendime, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-24 nutarimo Nr. 330 „Dėl atvejų, kai už importuojamas prekės nepagrįstai sumokėti pridėtinės vertės mokesčiai ir (arba) akcizai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti patvirtinimo“ 3.10. punktu, teigiama, kad PVM grąžinamas arba atsisakoma jį išieškoti, kai importuotojas atsisako prekių, kurios muitinės deklaracijos, pateiktos prekių išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūrai įforminti, priėmimo metu turėjo defektų arba neatitiko sutarties, pagal kurią importuotos, sąlygų ir yra išgabentos iš Europos Sąjungos teritorijos. Šiuo atveju PVM ir (arba) akcizai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti ta pačia tvarka ir tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir būtų grąžintas importo muitas arba atsisakyta jį išieškoti, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 118 straipsnyje. Sprendime nurodoma, jog nagrinėjamu atveju nenustatyta, kad Pareiškėjas atsisakė prekių, kurios muitinės deklaracijos, pateiktos prekių išleidimo į laisvą apyvartą muitinės procedūrai įforminti, priėmimo metu turėjo defektų arba neatitiko sutarties, todėl nėra teisinio pagrindo grąžinti PVM už importuotas prekes.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Muitinės departamentas konstatavo, jog Vilniaus teritorinė muitinė pagrįstai, visapusiškai ir išsamiai išnagrinęjusi faktines aplinkybes bei teisingai pritaikiusi teisės aktų nuostatas, 2016-08-03 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 6VM191083S nusprendė netenkinti Pareiškėjo prašymo grąžinti importo mokesčius už automobilį „Renault Duster“, deklaruotą importo deklaracijoje Nr. 16LTNR4000IM00A555.

Pareiškėjas pateiktu skundu Komisijai nesutinka su Muitinės departamento 2016-12-07 sprendimu Nr. 1A-410 bei Vilniaus teritorinės muitinės 2016-08-03 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 6VM191083S, kuria netenkintas Pareiškėjo 2016-06-09 prašymas grąžinti importo mokesčius už automobilį „Renault Duster“.

Skunde nurodoma, kad Pareiškėjas iš Rusijos importavo automobilį „Renault Duster“, sumokėjo mokesčius, kaip to reikalauja teisės aktai. Tik vėliau, siekiant įregistruoti automobilį VĮ „Regitra“, paaiškėjo, kad šiam Rusijoje pagamintam automobiliui neįmanoma atlikti naudotos transporto priemonės atitikties įvertinimo, nes konkrečiai šiai transporto priemonei nėra transporto priemonės tipą patvirtinančio sertifikato. Pareiškėjui, susisiekus su gamintoju *Renault centru* Magnitogorsko mieste, buvo paaiškinta, kad tokio sertifikato Europos Sąjungos šalims išduoti jie negali, nes šios transporto priemonės gaminamos Rusijos ir kitų trečiųjų šalių rinkoms, bet ne eksportui į Europos valstybes, todėl prie jų toks sertifikatas nenumatytas ir neišduodamas. Be šio sertifikato Pareiškėjas negalėjo atlikti transporto priemonės atitikties įvertinimo, todėl ir jos registracija Lietuvos Respublikoje tapo neįmanoma.

Skunde Pareiškėjas teigia, kad turėjo informaciją apie naudotų transporto priemonių (iš ne ES šalių) atitikties įvertinimą, tačiau nežinojo ir negalėjo žinoti, kad būtent Rusijoje pagamintam „Renault Duster“ nėra transporto priemonės tipą patvirtinančio sertifikato, be kurio neįmanoma tokios priemonės registracija ES šalyse. Tokios informacijos nėra ir VĮ „Regitra“ internetinėje svetainėje. Teigiama, kad tai ir yra tas transporto priemonės trūkumas, apie kurį žinodamas, Pareiškėjas nebūtų transporto priemonės pirkęs ir įvežęs į Lietuvos Respubliką. Pareiškėjo nuomone, šis trūkumas atitinka Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies nuostatas, kad importo muitai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti, kai yra šios priežastys: b) prekėms turint defektų arba neatitinkant sutarties sąlygų; d) siekiant teisingumo. Pareiškėjo teigimu, Vilniaus teritorinė muitinė sampratą „prekėms turint defektų“ traktuoja siaurąja technine prasme. Pareiškėjui, nusipirkus prekę, kuri neturi savo kilmės valstybės sertifikato ir ES šalims gamintojas tokio sertifikato išdavimo nenumatė, ir šia preke savo gyvenamojoje valstybėje negali naudotis ją teisėtai, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruoti, Pareiškėjo nuomone, taip pat yra laikytina defektu, trukdančiu naudotis šia preke.

Skunde nurodoma, kad supratęs, jog be sertifikato Pareiškėjas negalės įregistruoti transporto priemonės, ją grąžino į kilmės šalį (Rusiją), transporto priemonė, nors ir buvo įvežta į

Lietuvą, nebuvo eksploatuojama Lietuvoje. Pareiškėjo paaiškinimu, automobilis pirktas iš motinos G. N. K., nes, mirus tėvui, jai šio automobilio nebereikėjo. Automobilis parduotas Rusijoje gyvenančiam Pareiškėjo sūnui, nes motinos tuo metu nebuvo Rusijoje ir negalėjo transporto priemonės grąžinti jai. Pareiškėjas nurodo, kad yra sąžiningas pilietis, teisės aktų nustatyta tvarka sumokėjo mokesčius, tačiau po savaitės, dėl paaiškėjusių aplinkybių, kad transporto priemonės neįmanoma bus registruoti Lietuvoje, ją grąžino į kilmės šalį.

Pareiškėjas, atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, prašo grąžinti pagal 2016-05-30 importo deklaraciją 16LTVR4000IM00A555 apskaičiuotą ir sumokėtą 613 Eur importo maito ir 1420 Eur PVM bei panaikinti Muitinės departamento sprendimą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog Pareiškėjo skundas atmestinas, Muitinės departamento 2016-12-07 sprendimas Nr. 1A-410 tvirtintinas.

Mokestinis ginčas šioje byloje kilo dėl mokesčių administratoriaus atsisakymo tenkinti Pareiškėjo 2016-06-09 prašymą grąžinti importo mokesčius, sumokėtus už automobilį „Renault Duster“ (identifikavimo Nr. *(duomenys neskelbtini)*), importavus į Europos Sąjungos muitų teritoriją, teisėtumo ir pagrįstumo.

Skundo nagrinėjimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas pagal 2016-05-19 transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį iš pardavėjos – G. N. K. – įsigijo transporto priemonę „Renault Duster“, kuri iš Rusijos Federacijos importavo į Europos Sąjungos muitų teritoriją, 2016-05-30 pateikdamas elektroninę importo deklaraciją Nr. 16LTVR4000IM00A555. Pareiškėjas už minėtą automobilį sumokėjo importo mokesčius – 613 Eur muitų bei 1420 Eur PVM. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad iš Rusijos Federacijos importuotas automobilis neturi transporto priemonės tipą patvirtinančio sertifikato, be kurio negalima atlikti naudotos transporto priemonės atitikties įvertinimo, VĮ „Regitra“ minėto automobilio Lietuvos Respublikoje neįregistravo. Automobilis „Renault Duster“ pagal 2016-06-04 autotransporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartį buvo parduotas kitam asmeniui – R. G. ir išvežtas atgal į Rusijos Federaciją. Pareiškėjas 2016-06-09 su prašymu grąžinti sumokėtus importo mokesčius už importuotą automobilį „Renault Duster“ kreipėsi į Vilniaus teritorinę muitinę, kuri 2016-08-03 supaprastinto patikrinimo ataskaita Nr. 6VM191083S prašymo netenkino. Muitinės departamentas 2016-12-07 sprendimu Nr. 1A-410 patvirtino minėtą ataskaitą ir Pareiškėjo 2016-06-09 prašymą grąžinti importo mokesčius už automobilį „Renault Duster“ atmetė.

Pareiškėjas tvirtina, jog importuotas į Europos Sąjungos muitų teritoriją automobilis „Renault Duster“ neturi transporto priemonės tipą patvirtinančio sertifikato, kas iš esmės eliminuoja galimybę tokią transporto priemonę registruoti Europos Sąjungos šalyse. Pareiškėjo vertinimu, tai laikytina esminiu transporto priemonės trūkumu. Prašymą grąžinti sumokėtus importo maitus Pareiškėjas grindžia Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies b punktu – prekėms turint defektų arba neatitinkant sutarties sąlygų bei minėto straipsnio d punktu – siekiant teisingumo.

Atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamoje byloje Pareiškėjas išdėstė konkrečius ir aiškius reikalavimus, mokestinis ginčas nagrinėjamas šių reikalavimų ribose.

Komisija, įvertinusi Pareiškėjo nesutikimo su skundžiamu Muitinės departamento sprendimu motyvus, nurodo, kad Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta, kad, laikantis šiame skirsnyje nustatytų sąlygų, importo arba eksporto maito sumos grąžinamos arba atsisakomos išieškoti dėl bet kurios iš šių priežasčių: „<...> b) prekėms turint defektų arba neatitinkant sutarties sąlygų; <...> d) siekiant teisingumo. Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies b punktą detalizuoja 118 straipsnis „Defektų turinčios arba sutarties sąlygų neatitinkančios prekės“, kurio 1 dalyje numatyta, jog importo maito suma grąžinama arba atsisakoma išieškoti, jeigu pranešimas apie skolą muitinei yra susijęs su prekėmis, kurių importuotojas *atsisakė* dėl to, kad išleidimo metu jos turėjo defektų arba neatitiko sutarties, pagal kurią buvo importuotos, sąlygų. Taigi, importo maito grąžinimas

Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies b punkto pagrindu galimas konstatavus būtinųjų sąlygų egzistavimą, t. y. pirma, prekės privalo turėti defektus arba neatitikti sutarties sąlygų ir, antra, importuotojas turi jų atsisakyti.

Komisija, įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes, ginčo medžiagoje pateiktus duomenis, konstatuoja, jog nagrinėjamu atveju nenustatytas aptartų sąlygų egzistavimas. Pirma, ginčo medžiagoje pateiktoje 2016-05-19 transporto priemonės pirkimo–pardavimo sutartyje numatyta, jog pirkėjas (Pareiškėjas) automobilio „Renault Duster“ techninę būklę patikrino, ją apžiūrėdamas ir išbandydamas, pretenzijų dėl jos kokybės ir komplektacijos neturi. Sutartyje neaprašyti transporto priemonės defektai, taip pat byloje nepateikta jokių įrodymų, pagrindžiančių, jog „Renault Duster“ buvo sugadinta iki jos išleidimo, turėjo defektų importo deklaracijos įforminimo metu, transporto priemonės defektai paaiškėjo importavus į Europos Sąjungos muitų teritoriją ar transporto priemonės būklė neatitiko sutarties sąlygų. Komisijos vertinimu, transporto priemonės defektu laikytinas gamyklinis, techninis trūkumas, dėl kurio transporto priemonė neturi pilnos komplektacijos, numatytos gamintojo specifikacijoje, gamyklinis gedimas, dėl kurio transporto priemonės eksploatavimas yra apsunkinamas arba išvis neįmanomas. Sertifikato, patvirtinančio, jog transporto priemonė skirta Europos Bendrijos rinkai, neturėjimas / nebuvimas, Komisijos nuomone, nelaikytinas defektu, dėl kurio transporto priemonė pripažintina turinti gamyklinį defektą bei dėl kurio transporto priemonės nėra galimybės fiziškai eksploatuoti. Tokiu būdu, pripažintina, jog Pareiškėjo importuota „Renault Duster“ neatitinka defektų turinčios arba sutarties sąlygų neatitinkančios prekės, kaip tai suprantama Sąjungos muitinės kodekso nuostatų prasme. Akcentuotina, kad Pareiškėjas, elgdamasis rūpestingai, atidžiai ir importuodamas automobilį iš Rusijos Federacijos, privalėjo pasidomėti automobilio registravimo tvarka, privalomų pateikti dokumentų sąrašu ir kt. Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, teigtina, jog Pareiškėjo importuota „Renault Duster“ neatitiko defektų turinčios arba sutarties sąlygų neatitinkančios prekės sampratos. Nors, nenustačius pirmosios sąlygos egzistavimo, antrosios sąlygos įrodinėjimas iš esmės neprivalomas, tačiau Komisija pažymi, jog nagrinėjamas ginčas netenkina ir Sąjungos muitinės kodekso 118 straipsnio 1 dalies nuostatos. Iš bylos dokumentų matyti, kad automobilio „Renault Duster“ importuotojas, t. y. Pareiškėjas, po prekių importo transporto priemonės neatsisakė, bet pagal 2016-06-04 pirkimo–pardavimo sutartį „Renault Duster“ pardavė R. G., ginčo automobilio įsigijimas įformintas iš G. N. K. Pastebėtina, jog Sąjungos muitinės kodekso 118 straipsnio 3 dalies c punkte įtvirtinta, kad muitas negražinamas arba neatsisakoma jo išieškoti, kai pareiškėjas *pardavė* prekes po to, kai buvo nustatyta, kad jos turi defektų arba neatitinka sutarties sąlygų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, jog mokesčių administratorius pagrįstai netenkina Pareiškėjo prašymo grąžinti importo mokesčius už automobilį „Renault Duster“ Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies b punkto pagrindu, nenustačius, jog įsigyta transporto priemonė turi defektų arba neatitinka sutarties sąlygų.

Kaip minėta šiame sprendime, Pareiškėjo prašymas grąžinti importo mokesčius už automobilį „Renault Duster“, deklaruotą 2016-05-30 importo deklaracijoje Nr. 16LTNR4000IM00A555, taip pat grindžiamas Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies d punktu, t. y. importo arba eksporto muito sumos grąžinamos arba atsisakomos išieškoti siekiant teisingumo. Minėtą nuostatą detalizuoja Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnio 1 dalis, kurioje numatyta, jog importo mokesčio suma siekiant teisingumo grąžinama tuomet, jei skola muitinei yra atsiradusi susiklosčius ypatingoms aplinkybėms, kurias vertinant skolininko veiksmuose nepastebėta apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių. Taigi, importo muito grąžinimas Sąjungos muitinės kodekso 116 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytu pagrindu – siekiant teisingumo, galimas konstatavus būtinųjų sąlygų egzistavimą, t. y. pirma, privaloma nustatyti ypatingą situaciją, ir, antra, nenustatytas suinteresuoto asmens akivaizdus aplaidumas ir apgaulė (pvz., *Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) 1998 m. lapkričio 26 d. sprendimas Covita, C-370/96, 29 punktas*). Atsisakymas grąžinti muitus yra teisėtas ir pagrįstas neįvykdžius vienos iš sąlygų. Sąjungos muitinės kodeksas nepateikia ypatingų aplinkybių

definicijos bei sąrašo, tik iš kodekso 120 straipsnio 2 dalies matyti, kad ypatingoms aplinkybėms priskirtina išskirtinė situacija, kurios nesant, mokesčių mokėtojas nebūtų nukentėjęs dėl importo arba eksporto maito sumos surinkimo. Todėl aplinkybių pripažinimas ypatingomis, suteikiančiomis teisę susigrąžinti maito sumas ar atsisakyti jas išieškoti, yra nacionalinės valdžios institucijos diskrecijos teisė. Šiuo aspektu, Komisijos vertinimu, tikslinga atsižvelgti į teismų formuojamą praktiką, pavyzdžiui, ESTT 1998 m. lapkričio 26 d. sprendime byloje *Covita*, C-370/96 (31 punktas), teisėjų kolegija ypatingą situaciją pripažino nacionalinės valdžios institucijų suteiktą klaidingą bei neteisingą informaciją; Pirmosios instancijos teismas 2004 m. gruodžio 14 d. sprendime *Nordspedizionieri di Danielis Livio & C. Snc ir kt. vs Komisija* T-332/02 ypatingą situaciją, pateisinančią atsisakymą išieškoti maitus, pripažino tokią situaciją, kai yra įrodomi Komisijos ar nacionalinės maitinės rimti pažeidimai, dėl kurių atsirado skola maitinei. Tuo tarpu tame pačiame sprendime suklastotų dokumentų pateikimas maitinei importo deklaracijoms pagrįsti, net ir konstatavus mokesčių mokėtojo sąžiningumą, nepripažintas ypatinga situacija, pateisinančia atsisakymą išieškoti maitus. Tokia pati praktika tęsiama ir Bendrojo Teismo 2012 m. kovo 19 d. sprendime byloje *Firma Léon Van Parys vs Komisija* T-324/10 (18 punktas). Taigi ypatingomis aplinkybėmis, Komisijos vertinimu, turėtų būti pripažįstamos išskirtinės, nuo asmens valios bei veiksmų nepriklausančios aplinkybės, kurių nesant, mokesčių mokėtojui neatsirastų skola maitinei. Nagrinėjamos bylos atveju nustatytos aplinkybės netraktuotinos, kaip išskirtinės, nuo Pareiškėjo valios bei veiksmų nepriklausios aplinkybės, priešingai, Pareiškėjas, kaip minėta jau šiame sprendime, elgdamasis rūpestingai, atidžiai ir importuodamas automobilį iš Rusijos Federacijos, privalėjo pasidomėti automobilio registravimo tvarka, privalomų pateikti dokumentų sąrašu.

Komisija, įvertinusi bylos aplinkybes, konstatuoja, jog Sąjungos maitinės kodekse numatyta teisingumo išlyga šioje byloje netaikytina, nenustačius ypatingos situacijos, kuriai egzistuojant, galimas sumokėtų importo maitų grąžinimas.

Pastebėtina, kad teisė susigrąžinti importo maitus ar atsisakyti juos išieškoti yra išimtis iš įprastos importo ir eksporto procedūros, todėl nuostatos, numatančios tokį grąžinimą ar atsisakymą išieškoti, aiškinamos griežtai (žr. ESTT 1999 m. lapkričio 11 d. sprendimą *Söhl & Söhlke*, C-48/98 (52 punktą), Pirmosios instancijos teismo sprendimą 2004 m. vasario 12 d. *Aslantrans vs Komisija*, T-282/01, (55 punktą)).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-24 nutarimu Nr. 330 patvirtinto Atvejų, kai už importuojamas prekes nepagrįstai sumokėti pridėtinės vertės mokestis ir (arba) akcizai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti sąrašo 3.10 papunktyje įtvirtinta, jog PVM grąžinamas arba atsisakoma jį išieškoti, kai importuotojas atsisako prekių, kurios maitinės deklaracijos, pateiktos prekių išleidimo į laisvą apyvartą maitinės procedūrai informinti, priėmimo metu turėjo defektų arba neatitiko sutarties, pagal kurią importuotos, sąlygų ir yra išgabentos iš Europos Sąjungos teritorijos. Šiuo atveju PVM ir (arba) akcizai grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti ta pačia tvarka ir tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir būtų grąžintas importo maitas arba atsisakyta jį išieškoti, kaip nustatyta Sąjungos maitinės kodekso 118 straipsnyje. Nagrinėjamu atveju nenustatyta, kad Pareiškėjas atsisakė prekių, kurios maitinės deklaracijos, pateiktos prekių išleidimo į laisvą apyvartą maitinės procedūrai informinti, priėmimo metu turėjo defektų arba neatitiko sutarties, todėl nėra teisinio pagrindo grąžinti PVM už importuotas prekes.

Komisija daro išvadą, jog Maitinės departamentas ginčijamu sprendimu pagrįstai Pareiškėjo skundo netenkino ir paliko galioti 2016-08-03 supaprastinto patikrinimo ataskaitą Nr. 6VM191083S, kuria nuspręsta negrąžinti Pareiškėjui grąžinti importo mokesčių už automobilį „Renault Duster“, deklaruotą importo deklaracijoje Nr. 16LTNR4000IM00A555.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. gruodžio 7 d. sprendimą Nr. 1A-410.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene